

УТВЪРЖДАВАМ:

ВЕЛИЧКА МИЦИНА

Директор на СУ „Васил Левски” – Пловдив

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
2026/2027 УЧЕБНА ГОДИНА**

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всеки ученик, разнообразието от потребности на всички ученици и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

Училището работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Многообразието на образователните потребности изисква адекватен отговор на различieto и индивидуалните особености и осъзнаване на необходимостта от приобщаващи политики за преодоляване на социалната и образователната изолация.

Тези политики формулират нови норми и задават нови критерии, които променят мисията на съвременното образование. Във връзка с това се налага прилагането на ефективно приобщаващо образование.

Настоящата програма е опит да отговори на промените в ценностните нагласи, мотивацията за учене у учениците и да начертае целите и задачите на работа с тези от тях, които се нуждаят от оказване на обща и/или допълнителна подкрепа, както и да уреди взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа на учениците от гимназията.

Училищната програма е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички граждани и за учениците.

Училищната програма е базирана:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Европейска социална карта;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания;
- Закон за закрила на детето.

Програмата включва реда и начините за активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването на учениците към създаването на възможности за развитие.

II. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

- 1. Гарантиране правото на достъп до училището на всеки ученик най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование;*
- 2. Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването, както и на необходимостта от подходяща подкрепа;*
- 3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;*

4. *Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;*
5. *Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование. Гаранции, за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които би могло да възникнат в процеса на ученето и при участието им в дейността на училището;*
6. *Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на учениците;*
7. *Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;*
8. *Намаляване влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;*
9. *Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение, подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;*
10. *Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.*

Програмата е насочена предимно към най-уязвимите групи ученици и на тези, изложени на риск от дискриминация – ученици с увреждания, ученици от малцинствен произход, ученици от семейства на мигранти, сираци или ученици, лишени от родителска грижа по други причини, ученици, настанени в институции, ученици на родители алкохолици или наркомани.

Програмата е изработена съобразно ЗПУО, Наредба за приобщаващото образование, международни и национални стратегически документи: Международна конвенция за правата на детето; Световна програма на ЮНЕСКО „Образование за всички”.

Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- ✓ Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.
- ✓ На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- ✓ Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

III. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ:

I. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие.

1. Ранно оценяване развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения.
2. Определяне на необходимост от допълнителни подкрепа за ученици, които не владеят български език.
3. Оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа.

II. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището.

1. Гарантиране участие и изява на всички ученици в училището.
2. Включване в дейности за ранно оценяване, с оглед превенция на обучителните затруднения.
3. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
4. Библиотечно-информационно обслужване.
5. Поощряване с морални и материални награди.
6. Кариерно ориентиране на учениците.
7. Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
8. Предоставяне на консултации, като превенция на обучителни затруднения.
9. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците, с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
10. Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
11. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

III. Изграждане на позитивен психологически климат.

1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.
2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците.
3. Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение.
4. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.
5. Групова работа с ученици.
6. Кризисна интервенция.
7. Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището.

8. При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай.

Настоящите мерки за осигуряване на подкрепа на учениците се изпълняват в пряко съответствие с *Механизъм за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в СУ „Васил Левски” – Пловдив за учебната 2026/2027 година.*

IV. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ:

I. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

1. Издаване заповед от директора на училището за сформиране на Екип, който да изготви оценка на ученика.
2. Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
3. Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: психолог, логопед и ресурсен учител, в зависимост от конкретния случай.
4. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост.
5. Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.
6. При несъгласие с оценката, родителят има право да подаде заявление до Директора на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ за повторна оценка на индивидуалните потребности.
7. При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел „Закрила на детето“, с цел осигуряване на подкрепа по най-подходящия начин, в интерес на ученика.
8. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на ученика, след извършена оценка на индивидуалните му потребности.

II. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището.

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.
2. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.
3. Училището предоставя условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.
4. Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.
5. Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.
6. Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.

7. Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на всеки ученик.
8. Училището осигурява при необходимост специализирани учебни програми.
9. Директорът на училището, в което се обучават по-малко от 9 ученика със СОП, може да изпрати заявление до директора на съответния РЦПППО за осигуряване на необходимите специалисти.
10. Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи, степени на образование на учениците в системата на УО.

III. Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището.

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора на училището за конкретен ученик със СОП, с изяви дарби или в риск за всяка учебна година.
2. В екипа участват: психолог/педагогически съветник, логопед, ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти, според индивидуалните потребности на ученика.
3. Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на ученика.
4. Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.
5. Директорът на училището изпраща за одобрение до директора на РЦПППО решението за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП, изготвено от екипа за подкрепа за личностно развитие в 3-дневен срок от извършване на оценката.
6. При условие, че не може да сформира екип за подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП, директорът на училището изпраща заявление до директора на РЦПППО за извършване оценка на индивидуалните потребности на ученика.